

«REFLEXIONES SOBRE LOS PROTOCOLOS DE VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES, ESPECIAL REFERENCIA AL PROTOCOLO DE LA UNIVERSITAT JAUME I»

*Sala de Grados FCJE-Universitat Jaume I
(14 de junio de 2023)*

*Fernando Vicente Pachés
Prof. Derecho del Trabajo y S. Social
Director Unitat d'Igualtat UJI*

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

**1º.-PARA QUE UN PROTOCOLO FUNCIONE ES NECESARIO
SABER: QUÉ ES Y PARA QUÉ**

- LA VOLUNTAD REAL DE UTILIZARLO,
- EVALUARLO (EFICACIA)
- DAR CUENTA DE LOS CASOS EN LOS QUE SE INTERVIENE
- ¿ACOSO O CONFLICTO INTERPERSONAL?

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

**2º.-DEBE HABER UNA POLÍTICA UNIVERSITARIA CLARA Y FIRME DE TOLERANCIA CERO ANTE LA VIOLENCIA Y ACOSO.
INSTRUMENTO PARA PROTECCIÓN Y DEFENSA DERECHOS
FUNDAMENTALES DE LAS PERSONAS**

**“LA VICTIMA DEBE SENTIRSE PROTEGIDA, CONSCIENTE DE
QUE SE ACTUA-INTERVIENE”**

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

**3º.-LA FINALIDAD DE UN PROTOCOLO ES PREVENTIVA:
IMPORTANCIA DE ACTUACIONES PROACTIVAS, ACTUAR
ANTES QUE SE PRODUZCA, RESTAURAR ENTORNO SALUDABLE**

**“SI LA INSTITUCIÓN IMPULSA LA CULTURA DE LA
PREVENCIÓN, SE LIMITA LA ACCION PERSONA ACOSADORA”**

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

4º.-QUE EXISTA COORDINACIÓN Y BUENA COMUNICACIÓN ENTRE SERVICIOS

- UNIDAD DE IGUALDAD
- RECURSOS HUMANOS
- SERVICIO DE PREVENCIÓN

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

5º.-PROTEGER A TODOS LOS COLECTIVOS DE LA COMUNIDAD UNIVERSITARIA Y EN DIFERENTES SITUACIONES ESPACIO-TIEMPO

ESTUDIANTADO, PAS, PDI-PI Y EMPRESAS QUE PRESTAN
SERVICIOS EN LA UNIVERSIDAD

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

6º.- COMISIONES DE INVESTIGACIÓN

FORMADAS POR PERSONAS EXPERTAS,
NO VALEN PERCEPCIONES,
VERACIDAD DE LOS HECHOS,
PRUEBAS OBJETIVAS,
SIN CAPACIDAD DE SANCIÓN...

REFLEXIONES FRENTE LA VIOLENCIA Y ACOSO EN LAS UNIVERSIDADES

7º.- ADOPCIÓN MEDIDAS CAUTELARES DURANTE EL PROCEDIMIENTO

- CAMBIO DE GRUPO -TURNO
- CAMBIO DE UNIDAD-SERVICIO
- SUSPENSIÓN USO INSTALACIONES
- DERIVACIÓN A ENTIDADES EXTERNAS

**«PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ I ACTUACIÓ ENFRONT DELS
SUPÒSITS DE VIOLENCIA, ASSETJAMENT I DISCRIMINACIÓ A LA
UNIVERSITAT JAUME I»**

QÜESTIONS PRÈVIES

1.-PROTOCOL **AMBICIÓS** PERQUÈ NO SOLS PRETÉN ELIMINAR L'ASSETJAMENT, PRETÉN FER FRONT TAMBÉ A LES VIOLÈNCIES I A LES CONDUCTES DISCRIMINATÒRIES

2.-PROTOCOL **MIXT**: PER A TRACTAR D'AFRONTAR QUALSEVOL FORMA D'ASSETJAMENT (LABORAL, SEXUAL, PER RAÓ DE SEXE, ORIENTACIÓ SEXUAL...)

3.-**DIMENSIÓ PREVENTIVA**: IMPORTÀNCIA D'ACTUACIONS PROACTIVES, ACTUAR ABANS DE L'EXISTÈNCIA D'UN CAS DE VIOLÈNCIA I ASSETJAMENT (**APARTAT 6**)

4.- PROTOCOL **MILLORAT, ACTUALITZAT, NOU, MODERN I PIONER** EN NOMBROSES MESURES PREVENTIVES I AJUSTAT A LA NOVA NORMATIVA EXISTENT

Eix 6-Acció 60

**III PLA D'IGUALTAT
DE LA UNIVERSITAT JAUME I**

2 0 2 1 - 2 0 2 5

UNIVERSITAT
JAUME I

ACTUALITZACIÓ NORMATIVA

**CONVENI 190 OIT, ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA I
ASSETJAMENT EN EL MÓN DEL TREBALL**

**L. 10/2022, DE GARANTIA INTEGRAL DE LA
LLIBERTAT SEXUAL**

**L. 15/2022, INTEGRAL PER LA IGUALTAT DE TRACTE
I NO DISCRIMINACIÓ**

L. 3/2022, DE CONVIVÈNCIA UNIVERSITÀRIA

1

PROTOCOL

PREÀMBUL

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

JUSTIFICACIÓ

2

*COMPROMÍS
INSTITUCIONAL UJI
ERRADICACIÓ VIOLÈNCIES I
ASSETJAMENTS*

DECLARACIÓ DE PRINCIPS

SIMONE BILES declara al Senat:

***“Culpe de l'abús sexual a Nassar i
A TOT EL SISTEMA QUE HO VA PERMETRE”***

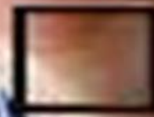
3

OBJECTE DEL PROTOCOL

-PREVENIR, DETECTAR I ACTUAR ENFRONT DE
LES SITUACIONS D'ASSETJAMENT

-IDENTIFICAR, INVESTIGAR, ADOPTAR
MESURES CAUTELARS, EMETRE INFORMES I
PROPOSAR VIES DE SOLUCIÓ DE LES
SITUACIONS DE VIOLÈNCIA I ASSETJAMENT

-DETERMINAR UN PROCEDIMENT ESPECÍFIC I
ÀGIL D'INTERVENCIÓ, SUPORT,
ACOMPANYAMENT I REPARACIÓ A LA VÍCTIMA

ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

4

**PERSONES PROTEGIDES I ACTIVITATS
VINCULADES A L'ÀMBIT UNIVERSITARI**

4

ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

A TOTES LES PERSONES QUE INTEGREN LA
COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

Estudiantat

Personal d'Administració i Serveis (PAS)

Personal Docent i Investigador (PDI)

Personal vinculat a la Investigació (PI)

Persones que presten serveis a l'UJI

5

DEFINICIONES (ANNEX I,II PROTOCOL)

TIPUS DE VIOLÈNCIA I ASSETJAMENT

VIOLÈNCIA EN LA SOCIETAT DIGITAL: ASSETJAMENT PER DISPOSITIUS DIGITALS O TECNOLÒGICS

VIOLENCIAS SEXUALS A L'ÀMBIT DIGITAL

LO 10/2022 LOGILS

DIFUSIÓ ACTES DE VIOLENCIA SEXUAL

PORNOGRAFIA NO CONSENTIDA

EXTORSIÓ SEXUAL PER MITJANS TECNOLÒGICS

DIFUSIÓ D'IMATGES I DADES DELICADES

SEXTING

SEXTORSION

XANTATGE SEXUAL

“VENJANÇA SENTIMENTAL” O “PORNOVENJANÇA”

Difusió de vídeos íntims de la seua exparella –companya treball- una vegada acabada relació afectiva

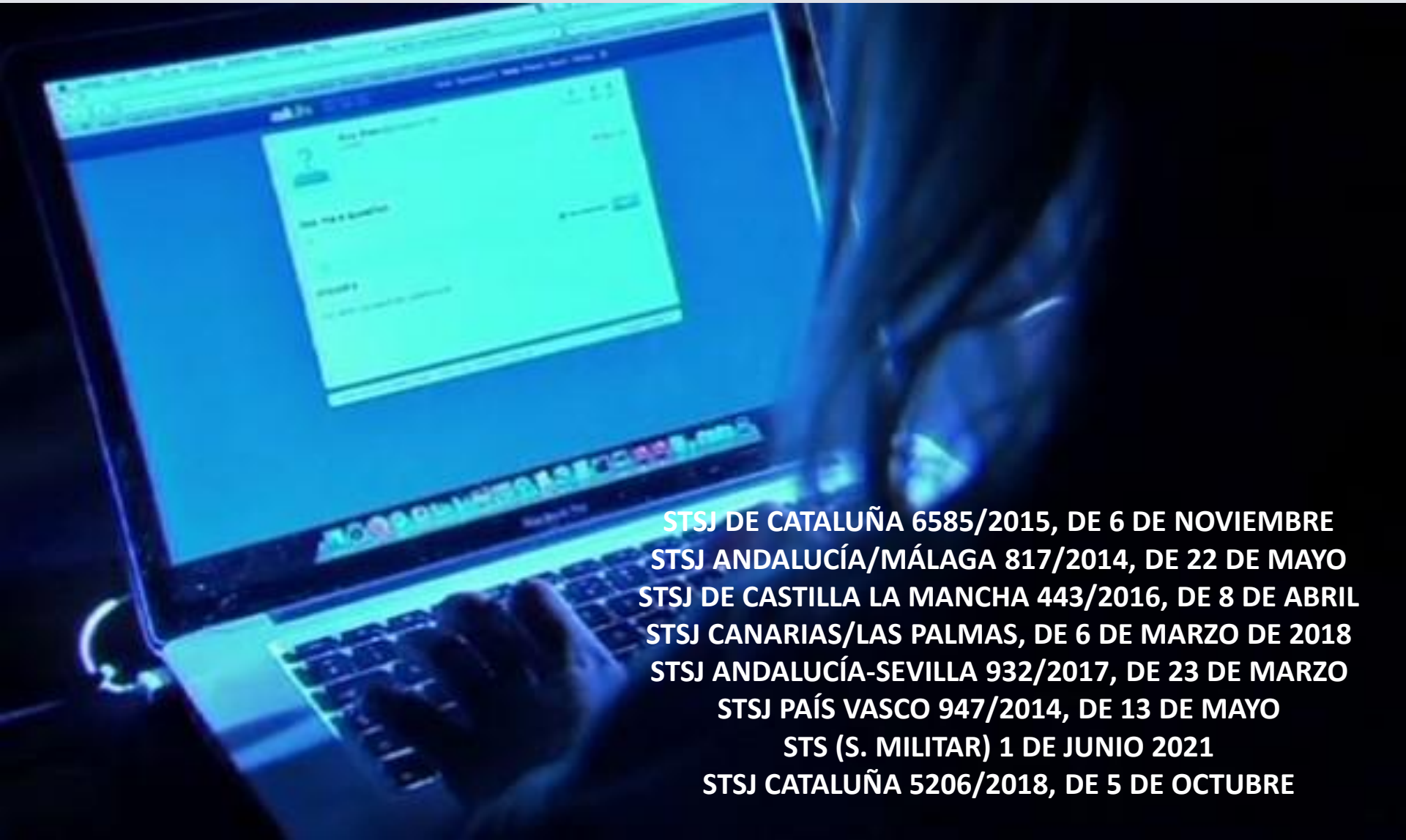

GUARDIA URBANA BARCELONA
SJ PENAL Nº17 BARCELONA, 8 GENER 2018
SAP BARCELONA 481/2016, 1 DE JUNY 2016

CREAR ANUNCIS, PERFIL FALS EN NOM DE LA VÍCTIMA, PÀGINES DE CONTACTE

MISSATGES I COMENTARIS EN XARXES OFENSIUS I AMENAÇADORES

STSJ DE CATALUÑA 6585/2015, DE 6 DE NOVIEMBRE
STSJ ANDALUCÍA/MÁLAGA 817/2014, DE 22 DE MAYO
STSJ DE CASTILLA LA MANCHA 443/2016, DE 8 DE ABRIL
STSJ CANARIAS/LAS PALMAS, DE 6 DE MARZO DE 2018
STSJ ANDALUCÍA-SEVILLA 932/2017, DE 23 DE MARZO
STSJ PAÍS VASCO 947/2014, DE 13 DE MAYO
STS (S. MILITAR) 1 DE JUNIO 2021
STSJ CATALUÑA 5206/2018, DE 5 DE OCTUBRE

“L'assetjament sexual no és només utilitzar el poder per aconseguir sexe, sinó també usar el sexe per a mantenir el poder” (La dignidad quebrada)

➤ [https://www.ted.com/talks/gretchen carlson how we can end sexual harassment at work](https://www.ted.com/talks/gretchen_carlson_how_we_can_end_sexual_harassment_at_work)

MESURES DE PREVENCIÓ

[Gestión]

MEDIDAS PARA PREVENIR, DETECTAR Y DETENER EL ACOSO SEXUAL EN LA EMPRESA

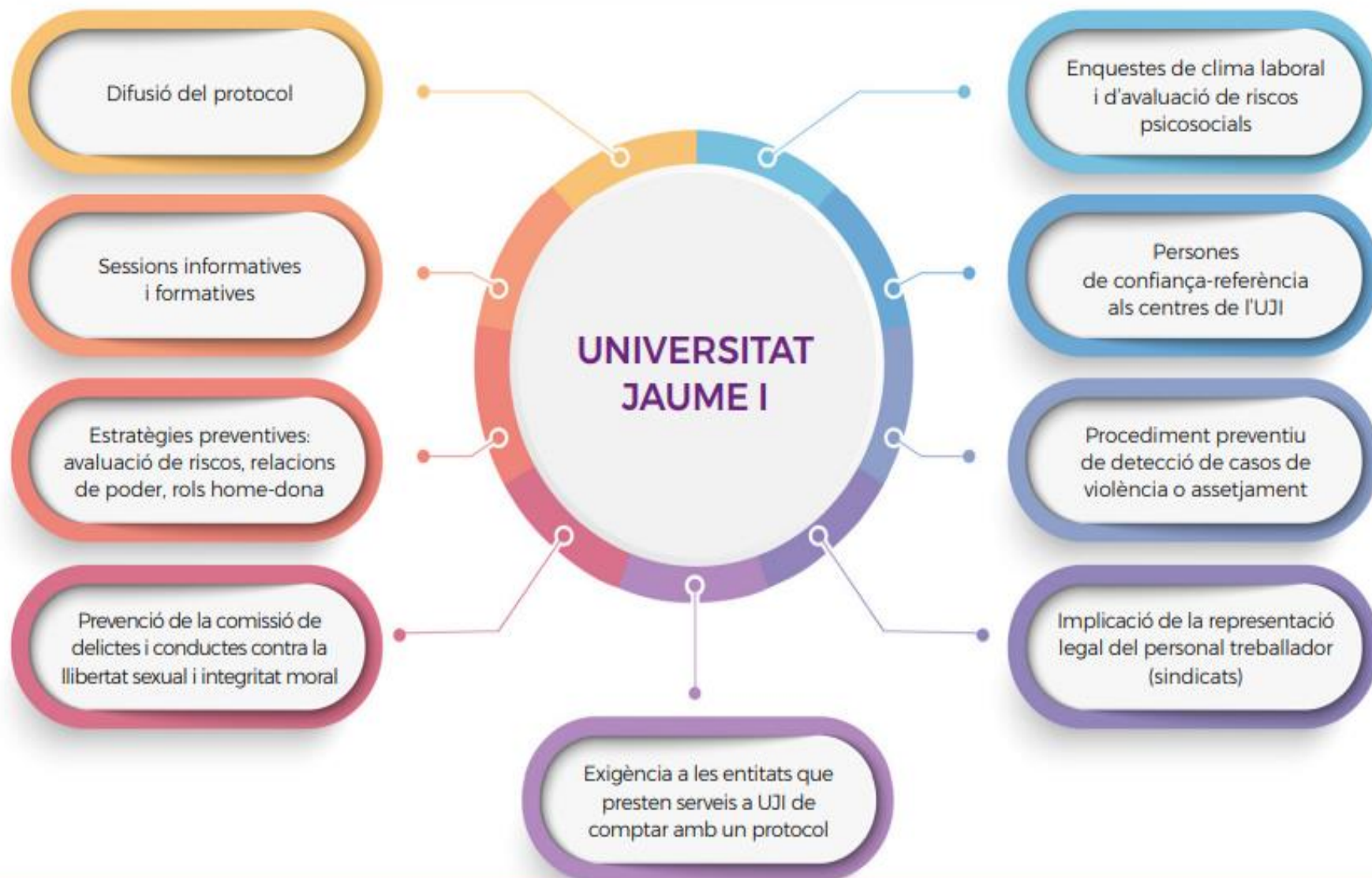
ACOSO SEXUAL

actúa antes de que suceda

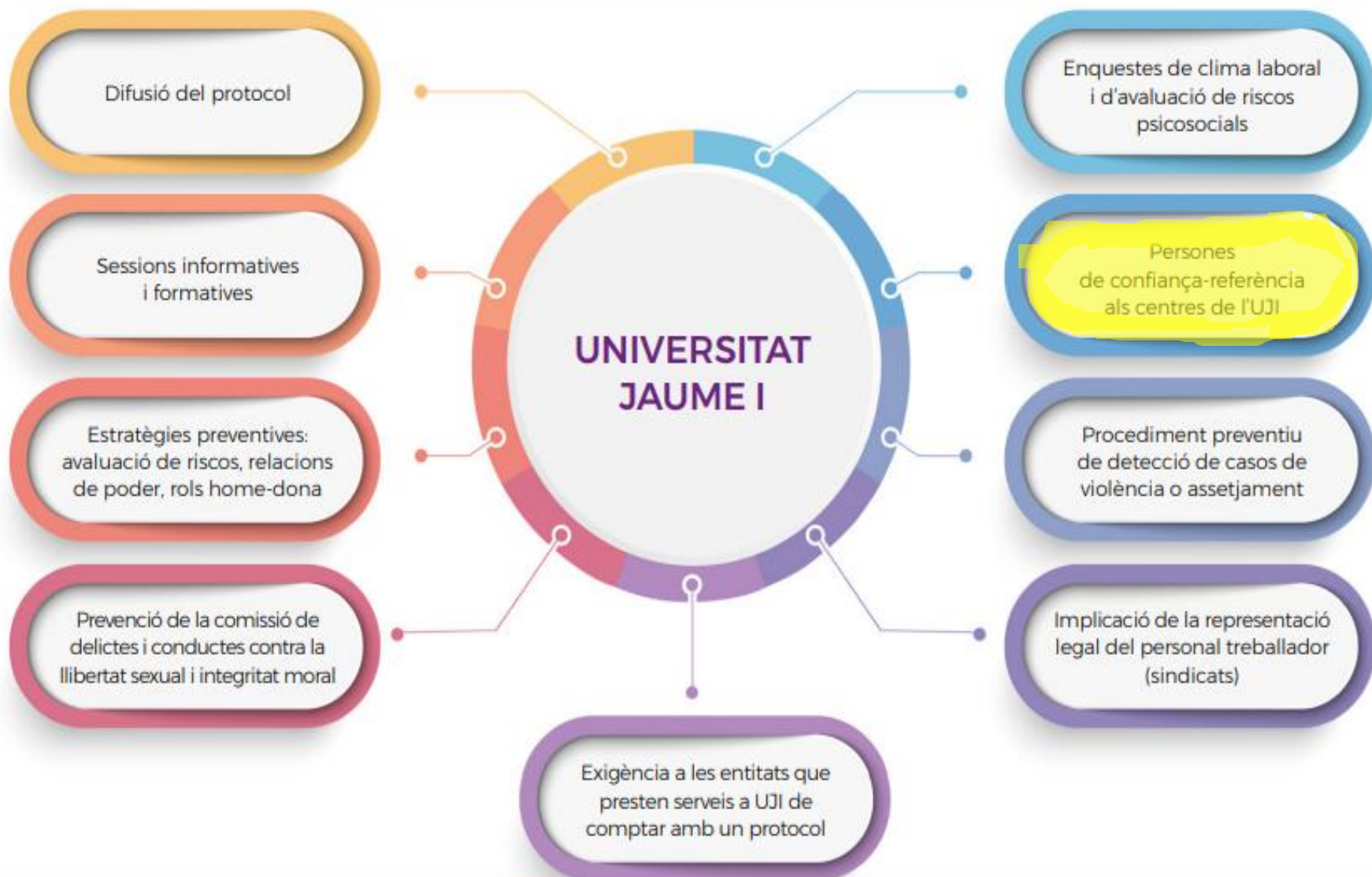
La prevención es la herramienta más efectiva para eliminar el acoso sexual en el entorno laboral. Aplica estrategias para evitar su aparición y, en caso de que

MESURES DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA I L'ASSETJAMENT

MESURES DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA I L'ASSETJAMENT

CREACIÓ “PERSONES DE CONFIANÇA”

- SÓN PERSONES DE LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA UJI NOMENADES PER:
 - ELS CENTRES
 - L'ESCOLA DE DOCTORAT,
 - EL CONSELL DE L'ESTUDIANTAT
 - SERVEIS UJI (RH, SERVEI D'ESPORT, BIBLIOTECA, RESIDÈNCIA UNIVERSITÀRIA...)
- PERSONES ASSIGNEDES:
 - ELS COORDINADORS/ES ACADÈMICS DE GRAU
 - EL PROFESSORAT QUE TUTORITZA EN EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL (PATU)
- CONSERGERIES DELS CENTRES I SECCIONS SINDICALS UJI

Punt violeta - rainbow

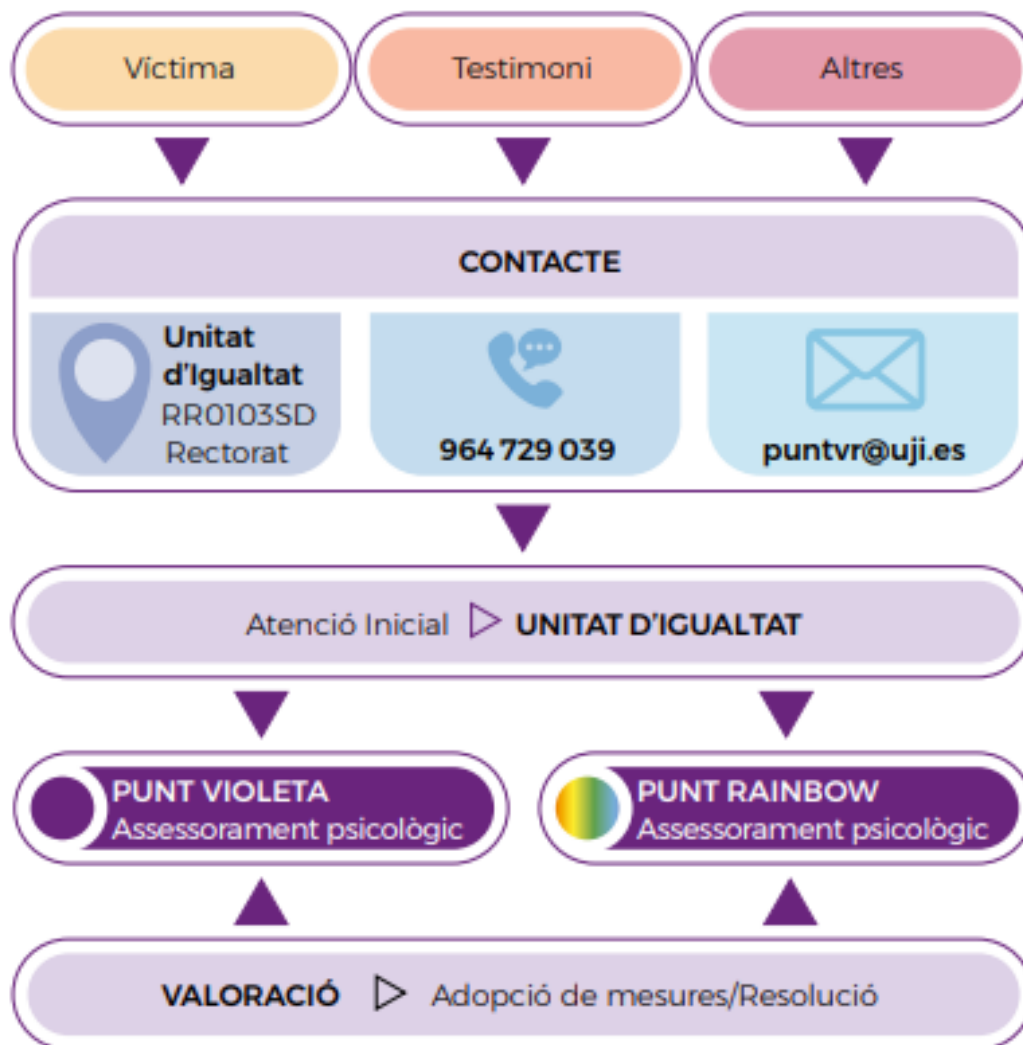
7

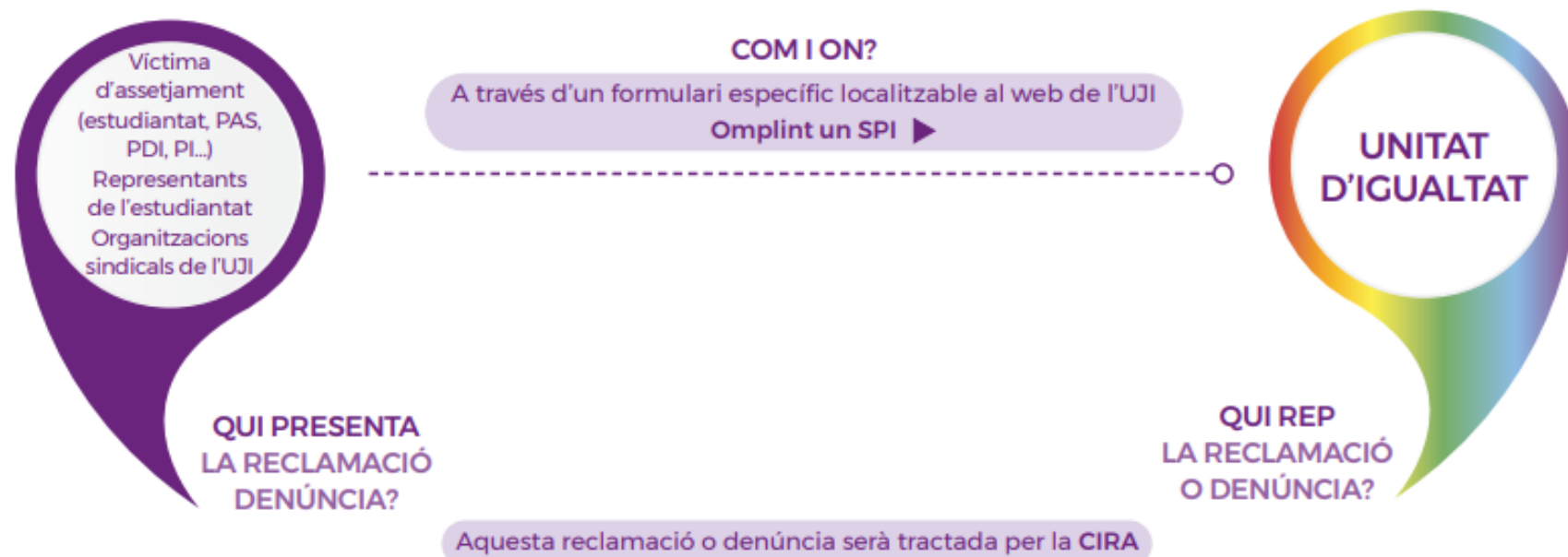
Despatx RR0103SD | Edifici Rectorat
puntvr@uji.es | 964 729 039
www.uji.es/serveis/ui/puntvioletarainbow/

QUÈ ÉS EL PUNT VIOLETA-RAINBOW

Ubicat a la Unitat d'Igualtat (Edifici del Rectorat), ofereix informació, orientació i assessorament psicològic i jurídic en matèria de violències masclistes i LGTBIQ+fòbiques.

COM ES POT PRESENTAR UNA RECLAMACIÓ O DENÚNCIA?

QUÈ ÉS LA COMISSIÓ INVESTIGADORA EN RECLAMACIONS D'ASSETJAMENT (CIRA)?

Òrgan tècnic especialitzat que investiga reclamacions o denúncies, informa i adopta acords en els casos de violència, assetjament i discriminació.

No és un òrgan instructor, ni exerceix funcions disciplinàries ni sancionadores.

FUNCIONS

- Investigar les reclamacions i denúncies.
- Elaborar un informe del cas amb propostes d'arxivament, adopció de mesures preventives o expedient disciplinari.

ÒRGANS COMPETENTS D'INTERVENCIÓ I APLICACIÓ DEL PROTOCOL

8

Unitat d'igualtat (UI)

Oficina de Prevenció i Gestió Mediambiental (OPGM)

Servei de Recursos Humans (RH)

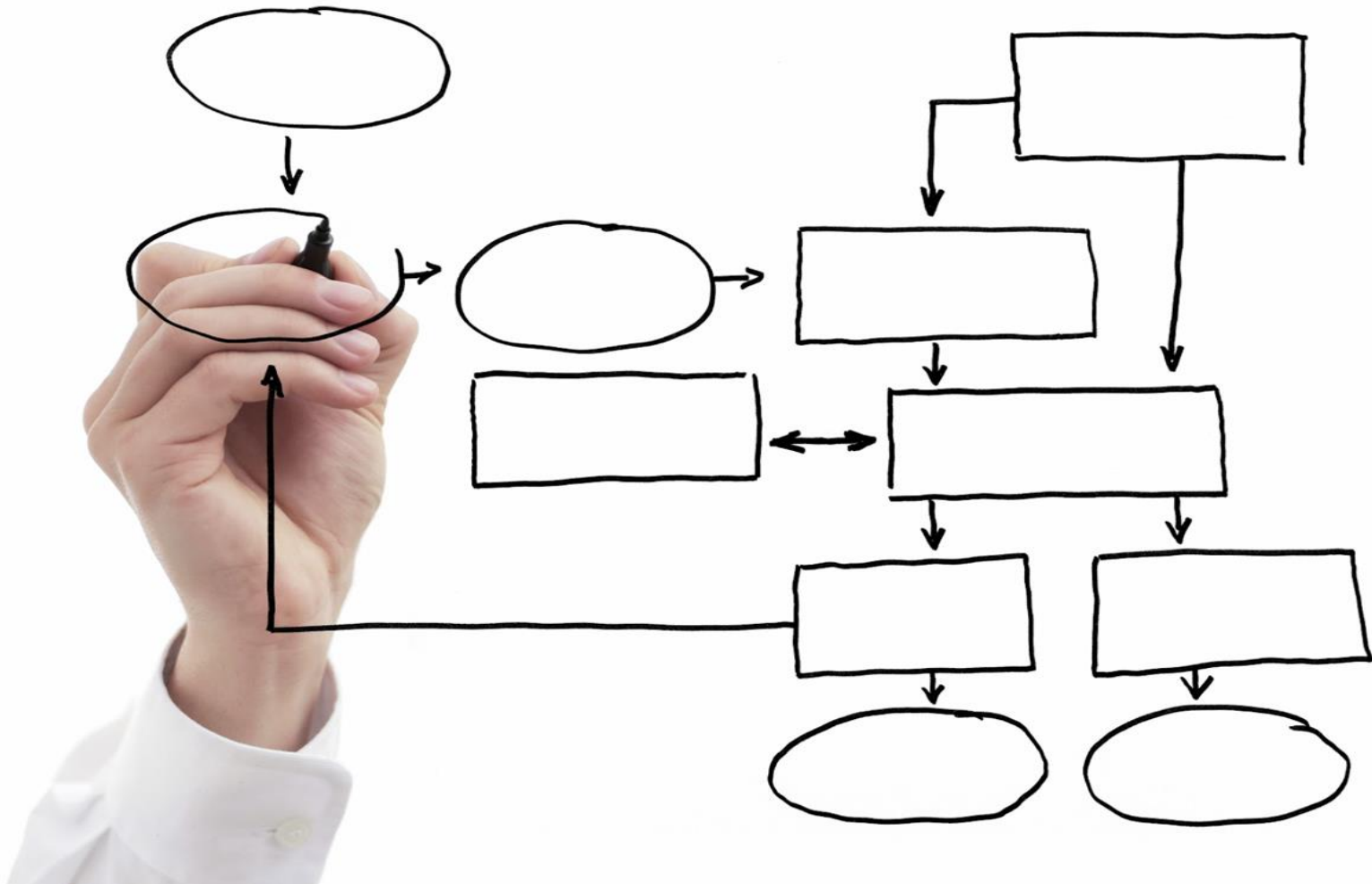
C.I.R.A.

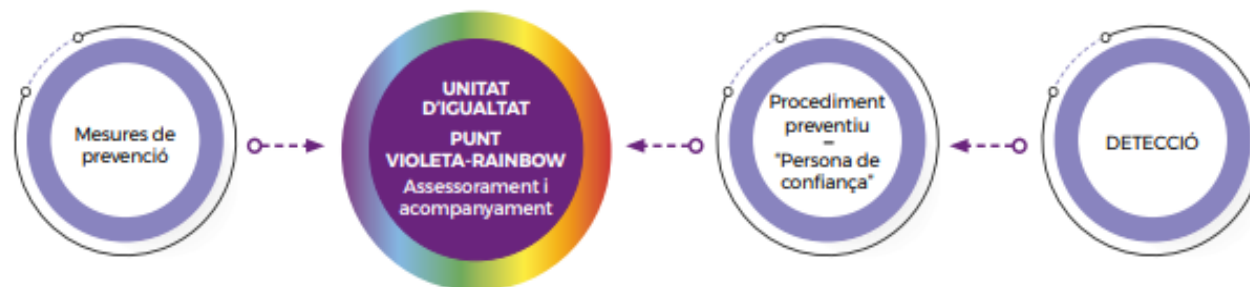
C.I.R.A. Òrgan especialitzat d'intervenció

PROCEDIMENT INTERN D'ACTUACIÓ

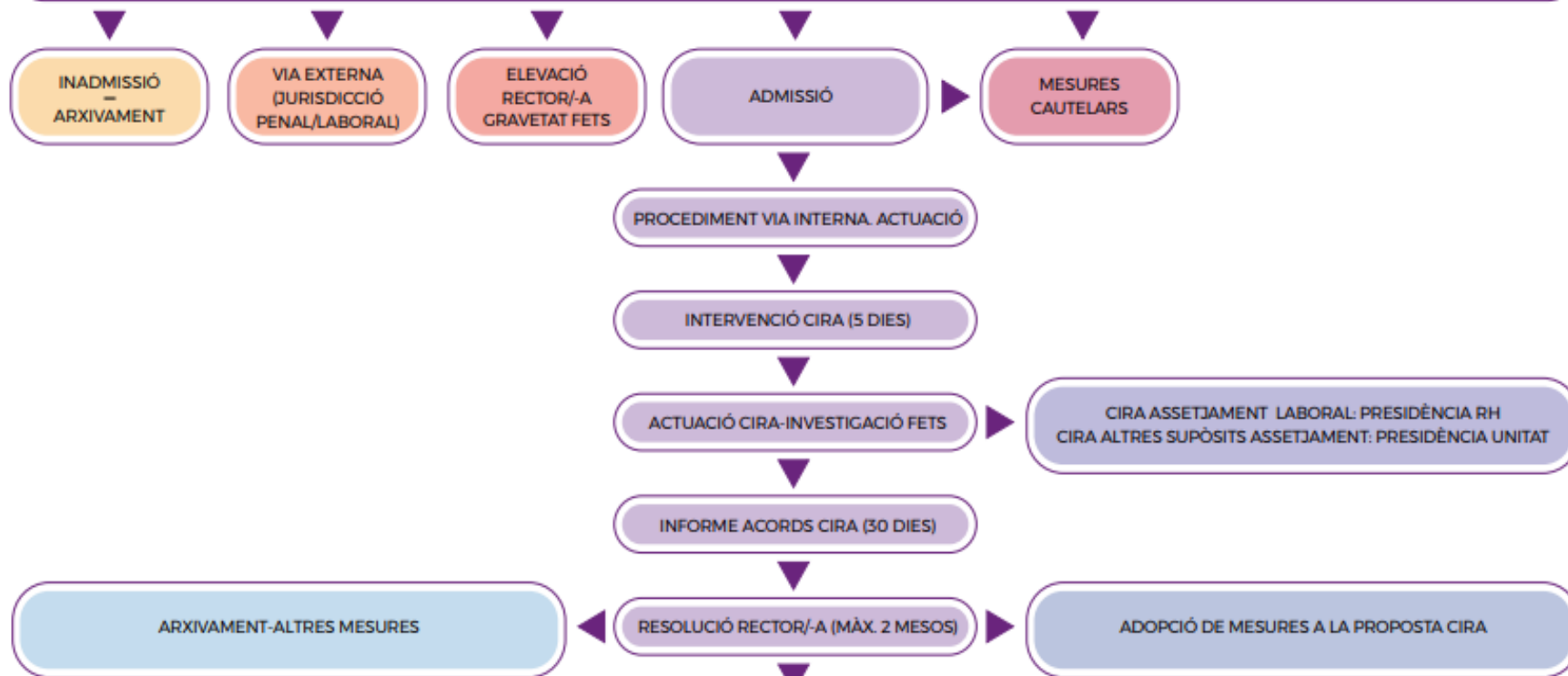
9

PROCEDIMENT DEL PROTOCOL

RECLAMACIÓ-DENÚNCIA

OBERTURA D'EXPEDIENT DISCIPLINARI

10

11

MESURES CAUTELARS

12

INFORMACIÓ I DIFUSIÓ

REVISIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ

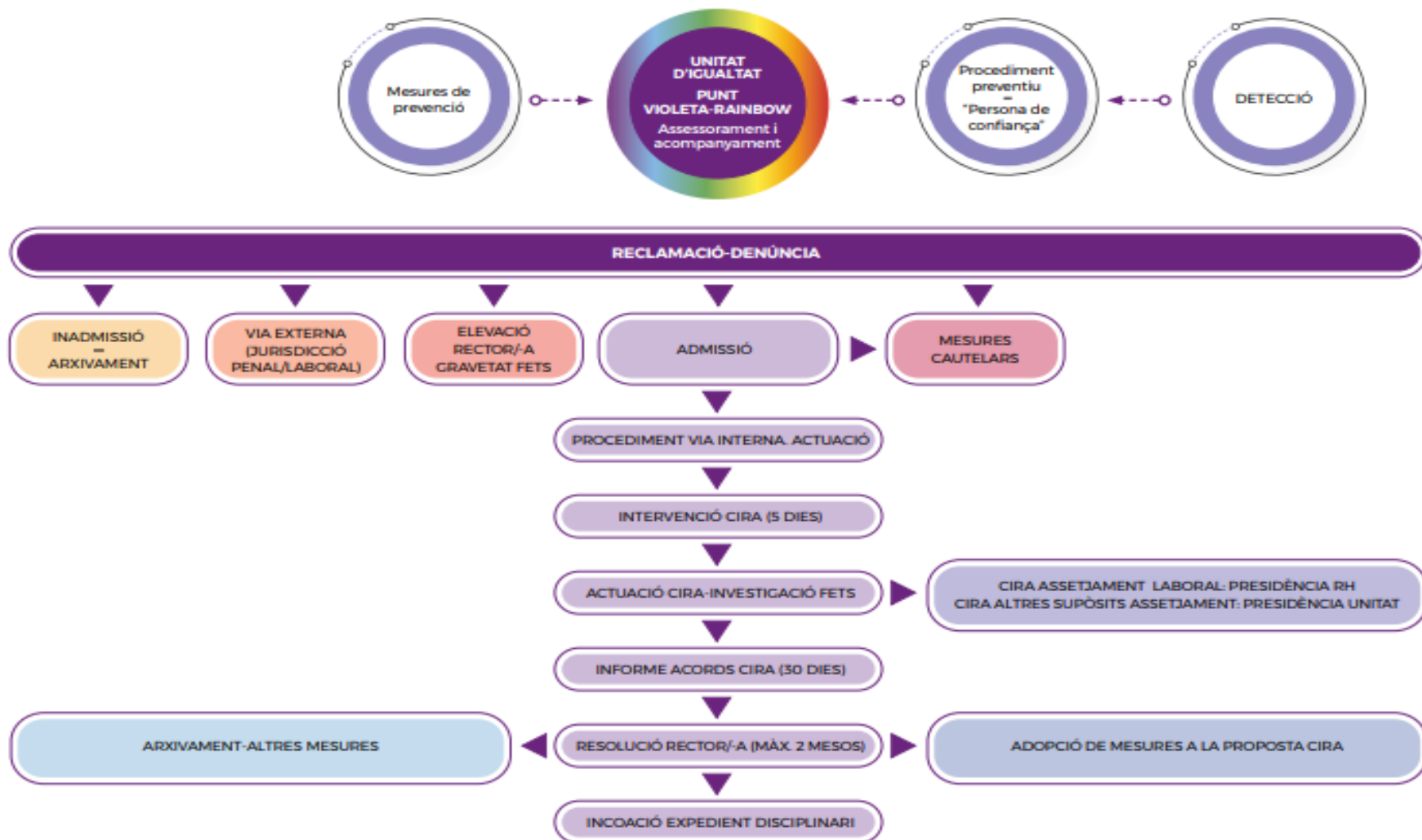
13

14

ESQUEMA DEL PROCEDIMENT

PROCEDIMENT DEL PROTOCOL

ANNEXOS

ANNEX I. RELACIÓ NO EXHAUSTIVA DE CONDUCTES I ACTITUDS EMMARCADES EN ELS CONCEPTES D'ASSETJAMENT LABORAL, EN EL SENTIT DE L'APARTAT 5 AMB LA FINALITAT DE L'APLICACIÓ DEL PRESENT PROTOCOL.

ANNEX II. RELACIÓ NO EXHAUSTIVA DE CONDUCTES I ACTITUDS EMMARCADES EN ELS CONCEPTES D'ASSETJAMENT SEXUAL, ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE, ASSETJAMENT PER ORIENTACIÓ SEXUAL, ASSETJAMENT PER EXPRESSIÓ O IDENTITAT DE GÈNERE I VIOLÈNCIA DIGITAL I CIBERASSETJAMENT INCLOSOS EN L'APARTAT 5 DEL PRESENT PROTOCOL.

ANNEX III. MARC NORMATIU APLICABLE DE REFERÈNCIA.

ANNEX IV. MODEL SOL·LICITUD (SPI) DE RECLAMACIÓ/DENÚNCIA FRONT UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA I/O ASSETJAMENT

ANNEX IV. MODEL SOL.LICITUD (SPI) DE RECLAMACIÓ/DENÚNCIA ENFRONT UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA I/O ASSETJAMENT

ANNEX IV. MODEL DE SOL·LICITUD (SPI) DE RECLAMACIÓ/DENÚNCIA ENFRONT D'UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA I ASSETJAMENT

 UNIVERSITAT JAUME I

IGLU®
Registre virtual

[denuncies@uji.es](#)

Inprimir

Tancar

Guardar los datos

Reiniciar la solicitud

Sol·licitud de reclamació/denúncia davant d'una situació d'assetjament

Sol·licitant	
Data de la sol·licitud	
Vinculació (*)	

Dades de la persona que presenta la denúncia / Datos de la persona que presenta la denuncia

Adreça electrònica / Correo electrónico (*)	
Telèfon / Teléfono (*)	

Circumstàncies que motiven la comunicació / Circunstancias que motivan la comunicación

Ser víctima / Ser víctima	☐
Ser testimoni / Ser testigo	☐
Ser superior jeràrquic de la víctima o de l'agressor/a / Ser superior jerárquico de la víctima o del agresor/a	☐
Altres (indiqueu) / Otras (indicar)	☐

EXPOSE / EXPONGO: (*)	
-----------------------	--

CLÀUSULA DE CONFIDENCIALITAT / CLÁUSULA DE CONFIDENCIALIDAD:
M'han informat que la Unitat d'Igualtat de l'UJI durà a terme el tractament de les meues dades personals d'acord amb el Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679. Me han informado que la Unidad de Igualdad de la UJI llevará a cabo el tratamiento de mis datos personales de acuerdo con el Reglamento General de Protección de Datos (UE) 2016/679.
Los campos obligatorios están marcados con ()*

1 2

MOLTES GRÀCIES!!
MUCHAS GRACIAS!!

Unitat d'Igualtat